

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wiedza o komunikacji językowej - wykład (Wykład), PG_00141384						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Języka Polskiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Bożena Matuszczyk-Podgórska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest przybliżenie pojęć z zakresu pragmatolingwistyki; zapoznanie studentów z podstawowymi teoriami aktów mowy oraz zwrócenie uwagi na różnice kulturowe w komunikacji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPL3_K02] Efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze językoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	Student potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FPL3_U05] Posiada językowe kompetencje wystarczające do przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych metodologii oraz źródeł.	Student efektywnie organizuje swoją pracę na obszarze językoznawczym i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[FPL3_U04] Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa.	Formułuje w mowie i piśmie tezy interpretacyjne oraz podstawowe problemy teoretyczne wykorzystując terminologię pragmatyki językowej.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_U02] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z zakresu językoznawstwa z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych dostępnych we wszystkich mediach.	Zna podstawową terminologię z zakresu pragmatyki językowej.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FPL3_U07] Potrafi ocenić poziom swoich kompetencji oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego w zakresie językoznawstwa.	Student potrafi rozpoznawać podstawowe problemy teoretyczne z zakresu komunikacji językowej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[FPL3_W07] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej i kulturze języka.	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu komunikacji językowej w kształtowaniu kultury.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
Treści przedmiotu	Teoria aktów mowy wg Johna Austina; akt mowy i warunki jego fortuneści; typologia aktów mowy wg Johna Searle'a; akt illokucji i akt perlokucji; klasyczna i kognitywna teoria aktów mowy; akt bezpośrednie i pośrednie; zasada kooperacji i maksymy konwersacyjne wg Paula Grice'a; pojęcie implikatury konwersacyjnej Grice'a; implikatura konwersacyjna a wartościowanie - uwarunkowania kulturowe; funkcje języka i wypowiedzi; kłamstwo jako akt mowy; kłamstwa grzecznościowe;		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wypowiedź pisemna	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Austin J.L., Performatywy i wypowiedzi konstatacyjne, w: tegoż Studium semantyczno-pragmatyczne, Kraków 1999. Searle J. R., Czym jest akt mowy? "Pamiętnik Literacki" R. 71, 1980, z. 2. Grice H. P., Logika a konwersacja, w: Język w świetle nauki, wybrała i wstępem opatrzyła B. Stanosz, Warszawa 1980. Grzegorzczak R., Problem funkcji języka i tekstu w świetle teorii aktów mowy, Wrocław 1991. Wierzbicka A., "Akty mowy", w: Semiotyka i struktura tekstu, red. M.R. Mayenowa, Wrocław 1973. Wieczorek U., Wartościujący akt mowy, w: Wartościowanie, Perswazja. Język, Kraków 1999.	

	Uzupełniająca lista lektur	Wierzbicka A., Analiza lingwistyczna aktów mowy jako potencjalny klucz do kultury, w: Problemy wiedzy o kulturze, Wrocław 1986. Skarżyńska K., Bariery komunikacji: indywidualne, grupowe, społeczne, w: Bariery w komunikacji językowej Polaków, red. J. Bartmiński, U. Majer-Baranowska, Lublin 2006. Załaźńska A., Komunikacja niewerbalna, w: Niewerbalna struktura dialogu, Kraków 2006. Antas J., Kiedy i dlaczego kłamiemy? w: tejże, O kłamstwie i kłamaniu. Studium semantyczno-pragmatyczne, Kraków 1999.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Omówić akt mowy jako akt illokucji. 2. Omówić akt mowy jako akt perlokucji 3. Typologia aktów mowy wg J. Searle'a. Podać przykłady. 4. Implikatura konwersacyjna a wartościowanie. 5. Jakie są funkcje języka (nie: tekstu) 6. Prośby i rozkazy - struktura aktu mowy. 7. Pośrednie akty mowy. Omówić na przykładach. 8. Jaką funkcję pełnią performatywy, a jaką konstatacje? Podać przykłady.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.